DOMSTOLENS DOM
5. oktober 1988 *

I sag 238/87,

angående en anmodning, som High Court of Justice of England and Wales, Chancery Division, Patents Court, London, i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

AB Volvo

mod

Erik Veng (UK) Ltd,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af EØF-Traktatens artikel 86,

har

DOMSTOLEN,

sammensat af præsidenten Mackenzie Stuart, afdelingsformændene G. Bosco, O. Due og J. C. Moitinho de Almeida, dommerne T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann, Y. Galmot, R. Joliet, T. F. O'Higgins og F. A. Schockweiler,

generaladvokat: J. Mischo
justitssekretær: fuldmægtig D. Louterman

under henvisning til de indlæg, der er indgivet af:

— sagsøgeren i hovedsagen, AB Volvo, ved David Vaughan QC, barrister Richard Miller og solicitor William Richards,

— sagsøgte i hovedsagen, Erik Veng (UK) Ltd, ved Robin Jacob, QC, og solicitor Peter Prescott,

* Processprog: Engelsk.

— den franske regering ved Régis de Gouttes som befuldmægtiget,

— den britiske regering ved H. R. L. Purse, Treasury Solicitors Department, som befuldmægtiget,

— den italienske regering ved avvocato dello Stato Ivo M. Braguglia,

— Kommissionen ved Anthony McClellan og Ida Langermann som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 18. maj 1988,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 21. juni 1988,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 17. juli 1987, indgået til Domstolen den 3. august 1987, har High Court of Justice of England and Wales, Chancery Division, Patents Court, i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 forelagt Domstolen tre præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af Traktatens artikel 86 med henblik på at kunne afgøre, hvorvidt det forhold, at indehaveren af en mønsterret til karrosseridele til automobiler nægter at give licens til indførsel og salg af sådanne dele, under visse omstændigheder kan betragtes som et misbrug af en dominerende stilling, jfr. Traktatens artikel 86.

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en sag, som AB Volvo (herefter benævnt »Volvo«) har anlagt mod Erik Veng (UK) Ltd (herefter benævnt »Veng«).

3 Volvo, der i Det Forenede Kongerige er indehaver af et registreret mønster — nr. 968 895 — for forskærme til automobiler i Volvos 200-serie, har ved High Court of Justice anlagt sag mod Veng og gjort gældende, at Veng har krænket Volvos

eneret. Veng indfører de samme karrosseridele og markedsfører dem i Det Forenede Kongerige, men disse dele er tilvirket uden Volvos godkendelse.

4 Som et led i sagens behandling har High Court of Justice forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Såfremt en større automobilproducent er indehaver af registrerede mønstre, som i henhold til lovgivningen i en medlemsstat giver producenten eneret til fremstilling og indførsel af karrosseridele i form af reservedele til brug ved reparation af karrosseriet på biler af vedkommende proceducents mærke (og disse reservedele ikke kan erstattes med karrosseridele, der er fremstillet på grundlag af et andet mønster), indtager automobilproducenten da i kraft af eneretten en dominerende stilling, jfr. EØF-Traktatens artikel 86, for så vidt angår de nævnte reservedele?

2) Kan det umiddelbart antages, at der foreligger misbrug af en dominerende stilling, når en bilproducent under de nævnte omstændigheder nægter at give retten til at levere sådanne karrosseridele i licens til andre, selv om disse er villige til at betale et rimeligt vederlag for alle varer, der sælges i henhold til licensen (idet det nævnte vederlag skal udgøre en modydelse, der er rimelig og passende, når henses til mønsterets særpræg og samtlige omstændigheder i øvrigt, og vederlaget skal fastlægges ved voldgift eller på anden måde efter den nationale domstols afgørelse)?

3) Kan et sådant misbrug påvirke samhandelen mellem medlemsstater i artikel 86's forstand som følge af, at den, der ønsker at opnå licens, derved forhindres i at indføre karrosseridelene fra en anden medlemsstat?«

5 Det fremgår af forelæggelseskendelsen, at den nationale domstol ved forelæggelsen af spørgsmålene har taget hensyn til, at sagsøgte i hovedsagen har forpligtet sig til at frafalde et anbringende om, at det fremgår af en sammenligning mellem sagsøgtes priser for karrosseridelene og de højere priser, sagsøgeren i hovedsagen beregner sig for de samme dele, at sagsøgeren gør sig skyldig i et misbrug af en dominerende stilling.

6 Vedrørende hovedsagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb og de indlæg, der er indgivet til Domstolen, henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

Spørgsmål 2

7 Indledningsvis bemærkes, som Domstolen har fastslået i dom af 14. september 1982 (Keurkoop, 144/81, Sml. s. 2853) vedrørende beskyttelse af mønstre, at fastsættelsen af betingelserne for og de nærmere regler om beskyttelse af mønstre på fællesskabsrettens nuværende udviklingstrin, og da der ikke er tilvejebragt ensartethed inden for Fællesskabets rammer eller er sket en tilnærmelse af lovgivningerne, henhører under national lovgivning. Det tilkommer den nationale lovgivende myndighed at fastlægge, hvilke produkter beskyttelsen kan omfatte, selv når produkterne indgår i en helhed, der allerede er beskyttet som sådan.

8 Det bemærkes endvidere, at den ret, indehaveren af et beskyttet mønster har til at forhindre, at andre uden hans tilladelse fremstiller, sælger eller indfører produkter, der er omfattet af mønsterretten, udgør enerettens egentlige indhold. Heraf følger dels, at en forpligtelse for indehaveren af et beskyttet mønster til — selv mod betaling af en rimelig licensafgift — at give andre licens til levering af produkter, der er omfattet af mønsterretten, ville indebære, at eneretten mistede sit egentlige indhold, dels, at nægtelse af at indrømme en sådan licens ikke i sig selv kan udgøre et misbrug af en dominerende stilling.

9 Det skal dog bemærkes, at indehaverens udøvelse af eneretten til et mønster for karrosseridele til automobiler kan være omfattet af forbudet i artikel 86, hvis den fører til, at en virksomhed, der indtager en dominerende stilling, handler på en måde, der er udtryk for misbrug, f. eks. hvis den vilkårligt nægter at levere reservedele til uafhængige reparationsværksteder, fastsætter urimeligt høje reservedelspriser eller beslutter ikke længere at fremstille reservedele til en bestemt bilmodel, selv om der stadig findes et stort antal biler af denne model, forudsat at en sådan adfærd kan påvirke samhandelen mellem medlemsstater.

10 I den foreliggende sag fremgår det ikke af oplysningerne fra den nationale domstol, at der er tale om et sådant misbrug. Under disse omstændigheder og under hensyn til besvarelsen af spørgsmål 2, er det ufornødent at besvare den nationale domstols spørgsmål 1 og 3.

11 Den nationale domstols spørgsmål 2 må herefter besvares med, at den omstændighed, at indehaveren af en mønsterret til karrosseridele, selv mod et rimeligt vederlag nægter at give tredjemand licens til at levere dele, der er omfattet af mønsterretten, ikke i sig selv kan betragtes som misbrug af en dominerende stilling som omhandlet i Traktatens artikel 86.

Sagens omkostninger

12 De udgifter, der er afholdt af Forbundsrepublikken Tysklands regering, den franske regering, den britiske regering, den italienske regering og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, der har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale domstol, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af High Court of Justice ved kendelse af 17. juli 1987, for ret:

Den omstændighed, at indehaveren af en mønsterret til karrosseridele selv mod et rimeligt vederlag nægter at give tredjemand licens til at levere dele, der er omfattet

af mønsterretten, kan ikke i sig selv betragtes som misbrug af en dominerende stilling som omhandlet i Traktatens artikel 86.

Mackenzie Stuart Bosco Due Moitinho de Almeida Koopmans

Everling Bahlmann Galmot Joliet O'Higgins Schockweiler

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 5. oktober 1988.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

A. J. Mackenzie Stuart
Præsident